

# Одіссея практиканта

**Автор:**

Володимир Кривенко

Одіссея практиканта

Володимир Кривенко

Зустрічаючись з друзями, згадуючи минуле, як правило, питаємо і друзів і себе: – А чи справді то було? – А чи справді ті події траплялись саме з нами? – Наче зовсім нещодавно... а й справді, коли ж то було? – Та вже років 30... 40... 50... минуло... – Та бути ж такого не може! Це ж було, наче, вчора! – Ну, не вчора, навіть не позавчора, але ж було! І було саме з нами... Найяскравіше згадується те, що, на той час, трапилось вперше, тоді, коли ще не притупилось гостре відчуття новизни. Це невеличке оповідання-спогад про те як починалась моя довга дорога в якості налагоджувальника, що пролягла Україною, тодішнім Союзом, закордоном... Спогади... спогади... Наші спогади найбільш дошкуляють, на жаль, нашим найближчим, бо вони, бідні, вже чули-перечули ці історії десятки, а може й сотні раз... Так моя теща нещадно обривала спогади мого тестя про війну, полон, концтабір, бо нецікаво було їй ще і ще раз те слухати. Так само і мене і всіх нас обривають наші, стомлені нашими спогадами, найближчі... – «Кому потрібні твої спогади?»... Колись спитав я, я свого, на жаль, вже покійного, друга дитинства: – Порадь, друже, як реагувати на це образливо-болюче питання, що відповісти? – А так і скажи, – відповів він. – Так і скажи, – «Це потрібно мені!» – Чи не буде це виявом егоїзму з мого боку? – «Я хочу... мені потрібно... Терпіль мене»... – Ну, по-перше, – це яскравий вияв егоїзму, не так з твого, як з їх боку, а по-друге – не ставай на горло своїй пісні. Можливо комусь буде не лише цікаво, але й корисно пройти з тобою пліч-о-пліч, бодай кілька метрів, мирними «шляхами твоеї бойової слави» – не лишай їх такої можливості! Отже, шановні мої читачі, запрошуюю вас в ті, вже далекі шестидесяті... в мою юність.

Володимир Кривенко

## Одіссея практиканта

### Перше відрядження

#### Частина перша

Господи! Оце щастя, в яке навіть важко повірити! Я в повітрі!!! Я лечу на АН 24 в незнайомий мені Миколаїв у перше в моєму житті відрядження для проходження літньої практики. За те, що мене, студента, кадрові налагоджувальники будуть вчити уму-розуму, мені не тільки будуть платити зарплату, за коштом фірми возити на літаках, та іншому (крім таксі) транспорті, але й годувати за 2.60 в день!..

За якийсь час це стало нормою, а потім вже й не вистачало, і навіть дратувала скупість наших, невідомо ким і коли створених норм, що захищали наші молоді організми від тотального переїдання... Але тоді мені було дуже ніяково одержати стільки грошей тільки за те, щоб мене чомусь навчили... Мені платили, аби я тільки вчився... Було, колись, й таке...

Я прикипів до ілюмінатора до, болі в очах, вдивляючись в вечірній краєвид, що пропливав під крилом літака.

- Ну що, студент, підморгуючи Едіку, сказав, повертаючись до мене, Віктор:

- Що треба робити після того, як колеса цього геніального витвору людської думки торкнуться землі?

- Ну... спитати в когось з місцевих як дістатися до того містечка, і де той винзавод, де ми маємо працювати, трохи невпевнено, відчуваючи якийсь підвох, промовив я.

- Ти що, алкоголік? Ладен з літака вистрибнути, аби швидше до винного заводу добігти? Але ж він не в Миколаєві, потерпи до Веселинова... і далі зі співчуттям:

- Що, дуже сушить після вчорашнього?

- Якого «вчорашнього»? Ви що, хлопці, я взагалі майже не п'ю.

- Ха! Розсмішив! Корова, і та п'є. А щоб студент...Едік! Ти ще не забув наші студентські роки?

- О-о-о! То були часи! Едік замріяно примружив очі, згадуючи щось дуже-дуже приємне, а потім, скоса глянувши в мій бік, щоб у мене не виникло сумнівів, удавано спрагло ковтнув, облизавши тонкі губи.

Прилетіли ми до Миколаєва пізно ввечері. Дорогою з аеропорту мої колеги наввипередки розписували принади готельного життя. Хвалились, що за «Українську з перцем» ми не лише отримаем(о) пречудовий номер, навіть тоді, коли інші, менш досвідчені претенденти, можуть лише помилуватись табличкою «місце немає».

- Та за таку нашу «візитку» вдячний адміністратор просто на руках занесе нас до номеруа, та ще й колискову на ніч поспіває...

...Дійсність виявилась більш суворою, ніж очікувалось. Наше поява в готелі з «Золотим ключиком» у вигляді за «Української з перцем» ажіотажу не викликала. По вестибюлю в повній безнадії з кутка в куток тинялося пара десятків конкурентів з такими ж «ключиками», як наш, з «Київськими тортами», та з якимись загадковими пакунками, але місце все одно ні для кого не було.

По радіо пролунав гімн Радянського Союзу. Диктор побажав всім співгромадянам спокійної ночі і пішов спати. Колеги мої, давно вже втративши самовпевненість, розмірковували: чи все ж почекати обіцяних після другої години ночі розкладушок прямо в вестибюлі, чи якось діставшись до вокзалу, переночувати на лавах залу очікування. Віктор, трохи пом'явшись, сказав:

- Взагалі-то в мене є де переночувати, але вести туди всіх вас я не можу, самі розумієте...

Едік, збивши непокірну чуприну, теж промовив, якимось загадково і трохи з жалем поглянувши на мене:

- Так у мене тут теж «номер» у місті є, де міг би притулитись, але теж одномісний...

- Так ви що, з-за мене отут з тим «Золотим ключиком» стовбичите?

- Ага! - хором відгукнулись Віктор з Едіком. - Прямо, як ті персонажі з мультику «Двое из ларца, одинаковых с лица», - подумалось мені.

- То відправляйтесь, не муляйте очі, а «Золотий ключик» ми для іншої мети пристосуємо... Ну, хоч би, щоб познайомитись...

Колеги знову презирнулись.

- Так ми ж, наче, за тебе, студент, відповідаємо, якимось нерішуче промовив Віктор.

- А я думаю, нам хвилюватися нема чого. - Якимось з полегшенням сказав Едік. - Бачиш, як він зріло, щодо «Золотого ключика» запропонував? Значить в ситуації розбирається, в халепу не вскочить, а ранком зустрінємось, та й поїдемо далі.

- Ти, Едік, завжди був егоїстом, - радісно і теж з полегшенням сказав Віктор. І до мене:

- То що, ми пішли?

- О, а ви ще тут? - «здивувався» я. - Ми ж, наче, вже домовились!

- Ну, тоді бувай, на добраніч!

- І вам добре виспатись!

Хлопці пішли, а я трохи повештавшись по вестибюлю, вийшов на ганок готелю. Повз готель проходив наряд міліції, міліціонер і, як тоді було заведено, з два

дружинника. Я витяг сигарету з пачки BONDy, яку перед вильотом з великими складнощами добув «для представництва», клацнув запальничкою, раз, вдруге, втретє... Батькова безвідмовна, ще фронтова, запальничка, але бензин скінчився...

- Не хоче? Поцікавився міліціонер, підходячи ближче. - А от у мене сірники є, а сигарети скінчились...

- «Нет в мире совершенства», відповів я словами Екзюпері і сумно похитав головою.

- То може якось виправимо ситуацію? - засміявся міліціонер, простягаючи мені сірники. Я запалив сигарету, випустив клуб диму і простягаючи сірники і пачку дорогоцінного BONDy міліціонеру сказав:

- Навряд.

- Чому? - Запалюючи й собі сигарету спитав міліціонер.

- Чому? Та тому, що приїхав я до вас, наладку автоматики на вашому винзаводі робити, а ви мене он як зустрічаєте, маю тепер от тут на сходах ночувати.

- А що, місць немає?

- А чого б це я тут вночі вештався, якби були? Вже б сьомий сон додивлявся...

- А ти сам звідки? Запитав міліціонер.

- З Києва, відповів я, але тут на те не зважають...

- Ой, правда? - Зрадів міліціонер. - і я з Києва, а тут на практиці.

- То ти ще й земляк? - удавано розгнівано запитав я. - Ну, то зроби для земляка добре діло - влаштуй на нічліг.

- Так я ж... - зам'явся міліціонер, - я ж практикант тільки, і в чужому місті...

- Ти не практикант, а міліціонер, а міліція, як мене ще в школі вчили - «мене береже»! Тим більш, що я земляк, і не байдикувати, а працювати сюди приїхав.

- А може його в діжурку? - подав голос один з дружинників. - Земляк все ж!

- В діжурку не можна, - похитав головою міліціонер, - там начальство час від часу з'являється, влетить так, що потім буде що згадувати... От, хіба що в червоному куточку, під Феліксом... Тільки там не дуже зручно, тапчан такий жорсткий...

- А мені, хоч під Карлом, хоч під Фридріхом, аби виспатись, бо весь день на ногах, та ще з цією осоружно-важкою сумкою - подумав я, а вголос сказав:

- Нема питань, я звичний, ведіть!

- Ну, то пішли?

- Пішли, от тільки речі заберу.

Таким чином першим готелем в моєму житті став райвідділ міліції міста Миколаєва.

Тапчан, обтягнений чорною шкірою, і справді був не з леб'яжогопуху, особливо бокові качалки... Спав я, однак, на диво, «як убитий». Прокинувся десь о пів на восьму. Черговий, що був попереджений про мою присутність «під Феліксом», привітався і ввічливо поцікавився:

- Ну, як тобі спалось у нас?

- Дякую, пречудово! Вік би у вас ночував!..

- О-о-о, не треба так казати, - засміявся черговий, - бо ще збудеться...

Пригостивши чергового на прощання BONDом, я вийшов в ранковий Миколаїв і досить бадьоро потяг свою сумку до готелю. На мое здивування, Едік вже чекав на мене.

- Де ти був? На вокзалі ночував?

- Ні, - в міліції...

- Та ти що? - аж зблід Едік.

- Що накоїв? Що нам тепер на фірмі скажуть? - Почав бідкатись він. - Тобі що, а нам прогресивки тепер, як своїх вух весь квартал не бачити!.. То що сталося? Може ще якось викрутимося?

- Та ви вже й так викрутились; кинули мене напризволяще, а самі у своїх подружок під боками вигрівались...

- Вигрівались? - аж підскочив Едік. - То, може, Віктор і досі вигрівається, а я всю ніч отут на асфальті вигрівався, бо там зірвалося, а з вокзалу поперли, бо там, бач, тільки з квитками можна ночувати... Я, оце думав, дочекаюсь тебе, та й поїдемо самі, а Віктор, як вигріється, то хай наздоганяє... А тут, виявляється ще з міліцією треба домовлятися... То що ти встиг скоїти?

- Та не переживай ти за ваші вуха, побачите ви їх, - підморгнув я Едіку.

- Які ще вуха? - не зрозумів Едік.

- Ну, прогресивки ваші, хоч, як по-чесному, то слід було б їх у вас таки відібрати. А в міліції я у друзів-земляків гостював, ще запрошували... Едік недовірливо похитав головою.

- Не брешеш?

- Отакої! Йди, спитай, тут недалечко.

- Ти дивись, який ти, студент, і в міліції вже корешів встиг завести! Добре, якщо не брешеш. Ну, ходімо.

- А Віктор? Може почекаємо ще трохи?

- Та пішов він... Хай тішиться-вигрівається, не маленький, наздожене!

- То ми на автовокзал?

- Нащо? В тебе зайві гроші? Вчись, студент, може, колись, з тебе люди будуть... Зараз ми доберемось до траси, а там автостопом до Веселинова на шару.

- То чи варто, не більш карбованця зекономимо.

- А ти хіба не чув, що копійка до копійки – копа вимальовується. Ти знаєш скільки нам за цей місяць по Миколаївщині наколесити доведеться? Веселиново, Вознесенське, Першотравневе, Арбузинка, Баратовка і знову Миколаїв. Це ж за 250-300 км. набіжить. Добре, якщо ще туди-сюди кататись не доведеться, якщо щось з ладу вийде...

- Так нам же всі ці переїзди-перельоти вже наперед оплатили, – розгубився я.

Едік звів очі до лоба і похитав головою.

- Нема про що, студент, з тобою зараз розмовляти. Роби, як я кажу, потім зрозумієш, якщо порозумнішаєш... Запам'ятай, зупинятимемо тільки вантажівки, там нормальні люди, не жлоби, завжди можуть за спасибі підкинути, а легковики – то як таксі... Нехай собі себе й везуть...

І от ми вже на трасі. Йдемо-волочимо непідйомні сумки, безперервно озираячись і «голосуючи». Ніхто не зупиняється і Едік каже, що тут місце незручне, бо недалеко перехрестя доріг і треба йти далі, ще метрів 200-300... Йдемо вздовж траси, обливаючись потом. Дійшли, зупинились, чекаємо, а траса чомусь спорожня. То бігли, ледь не бампер в бампер, а тепер, коли ми вже зайняли потрібну позицію – нікого!

- Вони що, знущаються? Ну, просто, як змовились! – бурмоче Едік.

І тут, викликавши у нас нервовий сміх, якимсь поволі, повз нас пройшов рейсовий напівпорожній автобус на Веселинове. Водій уважно подивився на нас, але ми не проголосували – ми ж економимо!..



Близько години ми отак, на спеці, в пилюці, семафорили і я вже ладен був повернутися до автостанції, кинувши Едіка з його «наукою», коли на порожній трасі з'явилася «Победа» яскравого жовтогарячого кольору. Пам'ятаючи Едікову умову щодо легковиків, я не відреагував на її наближення, але в Едіка терпець урвався. Він зненацька задріботів ногами та замахав вільною рукою, виконуючи якийсь шаманський танок з сумкою замість бубна. Машина йшла з досить великою швидкістю, але камлання подіяло і, прокотившись ще кілька десятків метрів, «Победа» зупинилася. Звідки й сили взялися! Едік, здимаючи куряву, помчав до машини. Я бачив, що в салоні є люди і тому, без всякої надії, тягнучи осоружну сумку, теж поволі почвалав до «Победи». Едік, відкрив задні дверцята, щось спитав у водія, а потім, обійнявши сумку обома руками, притиснувши її, як рідну, до живота, поліз задом на сидіння і, вже закриваючи дверцята, гукнув мені, що місць нема, і що він буде чекати НАС в готелі... Хряпнули дверцята і я лишився, як вночі в готелі, знову один... «Берлин рушив, а Івася курява покрила...» – чомусь згадалась поема Шевченка...

– От, гад! І ж це вже вдруге підряд! Яюсь втомлено-беззлобно подумав я. Хоч би сумку мою забрав, все ж легше було б! А втім, навіть добре, що сумка зі мною. Я ж з ранку, не те, щоб поснідати – води ні краплі не випив, а у мене там і пачка печива і пляшка ситра, ще Києва. Було вже за полудень. Я примостився біля придорожного стовпчика на бетонній плиті, що, чомусь, лежала поруч і, вже не звертаючи уваги на автомобілі, заходився діставати свої припаси. Не встиг я ще добути їх, як відчув, що за моєю спиною зупинилась машина. Озирнувся – газон з будкою. І водій і пасажир в міліційних кашкетах... Незнайомі... Пронеслась думка: – може я щось не те, чи не там роблю??? Але міліціонер з лейтенантськими погонами, через віконце з опущеним склом доброзичливо запитав:

– Тобі куди, хлопче?

– Мені, товариш лейтенант, до Веселинова треба, вже годину голосую – ніхто не бере... А у мене ж відрядження, – про всяк випадок, додав я.

– О-о-о, чудово! Ми якраз туди. Тобі на завод, чи до готелю?

– До готелю. Влаштуюсь і на завод.

– Добре, сідай! І тицьнув великим пальцем правої руки позад себе в сторону будки. Я радо підхопив свою напіврозкрити сумку і підбіг до розчинених дверей

фургона. З дверей визирнув усміхнений сержант, простягаючи руку за мою сумкою. Сержант сидів на довгій лавці, спиною до кабіни в вузькому проході, розташованому поперек машини. Лавка була довга, але її всю займали якісь баби з кошиками. Вільного місця не було... Я розгублено запитав:

- А мені куди ж? У вас же місць нема!

- Як то нема? - здивувався сержант. - Та ми ще чоловік 15-20 підвезти зможемо, і гостинно відсунув заграбовані двері входу в головне, напівтемне, приміщення фургону, одночасно, засовуючи туди мою сумку...

- Ласкаво просимо!

Хоч після яскравого сонячного світла мене огорнула майже повна темрява, мені здалося, що в дальньому кутку фургона щось ворухиться.

- Так там же хтось є!

- То нічого, не бійся, він смирний, тільки кишені тримай міцніше, бо то спеціаліст! Ну, що було робити, вмощує на лаві, в куточку, ногами підгорнувши під себе сумку.

- Сержант! Ти ж не переплутай нас, коли приїдемо, бо ми, хоч в одному автозаку, але в різні готелі...

- А я ще подумаю, - знову розвеселився сержант. - Може, як вас обох в один готель здамо, то план на 200 % виконаємо, ще й премію заробимо...

Автозак рушив. Десь за 15-20 хвилин бабусі дісталися до місця призначення, розраховались з сержантом, повитягали за його допомоги свої кошики і, як тільки вони звільнили «сержантську» лаву, я запросився на свободу.

- «На свободу з чистою совістю!» - привітав мене сержант і ми рушили далі. Сержант сів проти заграбованих дверей в камеру, а я - біля віконця.

- Ніколи в такому фаєтоні не їздив, - признався я сержанту. - Треба якось стрес зняти. Закурив би, але не знаю, чи можна, та й запальничка відмовила...

– Так у мене ж сірники є! – Жваво відгукнувся сержант, побачивши мою «представницьку» пачку. – Ніколи ще таких цигарок не бачив.

! Закурили, обмінялись думками про рівень американської тютюнової промисловості.

– Дайте і мені, простягнув руку з-за ґрат арештант.

– Сиди! Гримнув на нього сержант. Он, товариш лейтенант «Приму» смалить, а тобі «Bond» подавай! Арештант покірно поплентався в свій куток.

– Кажеш лейтенант «Приму» смалить, то може і його з водієм пригостити?

– Ну, як не жалко, то чого ж, він людина хороша.

– То що, постукаємо, хай зупинить машину? Я ж на ходу не пригощу...

Кінець ознакомительного фрагмента.

----

Купити: [https://tellnovel.com/krivenko\\_volodimir/od-ssey-praktikanta](https://tellnovel.com/krivenko_volodimir/od-ssey-praktikanta)

надано

Прочитайте цю книгу цілком, купивши повну легальну версію: [Купити](#)